

§ 15. Udgifterne ved sterilisation og kastration og ved de i § 13 nævnte efterundersøgelser afholdes af statskassen. Udgifterne ved sterilisation i henhold til § 2 afholdes dog efter de almindelige regler om udgifterne ved sygdomsbehandling.

§ 16. Den, som ulovligt foretager sterilisation eller kastration, straffes med bøde, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Kapitel 5.

** Ikrafttrædelse m. v.*

§ 17. Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af justitsministeren.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Den 30. december 1958 nedsatte justitsministeriet et udvalg med den opgave at overveje spørgsmålet om en revision af reglerne om sterilisation og kastration. Udvalget afgav i juni 1964 betænkning (nr. 353/1964), indeholdende udkast til en ny lov om sterilisation og kastration samt bemærkninger til lovudkastet.

De gældende regler om sterilisation og kastration indeholdes i flere love. Hovedbestemmelserne findes i lov nr. 176 af 11. maj 1935 om adgang til sterilisation og kastration, der er gengivet som bilag 1 til betænkningen (s. 78). Om sterilisation af åndssvage gælder reglerne i §§ 6-9 i lov nr. 171 af 16. maj 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage, jfr. lovekendtgørelse nr. 230 af 11. juni 1954, der er optaget som bilag 2 til betænkningen (s. 80). Forslag til revision af disse regler, der er opretholdt ved lov nr. 192 af 5. juni 1959 om for sorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede, skal dog efter denne lovs § 16, jfr. lov nr. 99 af 31. marts 1965, forelægges folketinget senest i folketingsåret 1966-67. Endelig indeholder lov nr. 177 af 23. juni 1956 om foranstaltninger i anledning af svangerskab m. v. i § 1, stk. 4, en regel om sterilisation af en kvinde i forbindelse med svangerskabsafbrydelse. Uddrag af loven er gengivet som bilag 3 i betænkningen (s. 81). Hertil kommer, at det i praksis antages, at sterilisation og kastration kan foretages uden udtrykkelig lovhjemmel, hvis lægelige hensyn gør indgrebet påkrævet.

I forhold til gældende ret indeholder udvalgets udkast til en ny lov om sterilisation og kastration på visse punkter betydningsfulde ændringer:

Stk. 2. Lov nr. 176 af 11. maj 1935 om adgang til sterilisation og kastration og §§ 6-9 i lov nr. 171 af 16. maj 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage, jfr. § 16, stk. 1, i lov nr. 192 af 5. juni 1959 om for sorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede, samt § 1, stk. 4, i lov nr. 177 af 23. juni 1956 om foranstaltninger i anledning af svangerskab m. v. ophæves.

§ 18. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Efter udkastet foreslås således reglerne om sterilisation og kastration samlet i én lov, således at reglerne bliver fælles for åndssvage og andre. I modsætning til gældende ret foreslås endvidere, at der også gives udtrykkelige regler om udførelse af sterilisation af lægelige hensyn (medicinsk indikation).

De særlige regler om sterilisation af åndssvage i loven af 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage er affattet således, at der ikke kræves begæring eller samtykke fra den åndssvage selv. I princippet fremtræder loven således som en tvangslov. Efter udvalgets udkast foreslås dette ændret, således at sterilisation kun kan udføres efter begæring af den pågældende selv eller — hvis denne er ude af stand til at forstå betydningen af sterilisationen — af en dertil beskikket værge.

Også for så vidt angår kastration indebærer udkastet en overgang til frivillighedens princip, idet udvalget har foreslået den adgang til tvungen kastration af visse grovere sædelighedsforbrydere, som indførtes ved loven af 1935 om adgang til sterilisation og kastration, ophævet.

Udformningen af udkastets kriterier for, i hvilke tilfælde sterilisation bør kunne tillades, er sket på grundlag af de erfaringer, der er indvundet i administrativ praksis gennem de ca. 30 år, i hvilke de gældende sterilisationslove har været i kraft. Udvalgets udkast indebærer således i et vist omfang en kodifikation af denne praksis.

Udkastet indeholder endvidere forslag om ændrede kompetenceregler for meddelelse af tilladelse til sterilisation. Efter gældende ret tillades sterilisation af åndssvage af et særligt nævnt, sterilisations-